

ФОТОПОЕМА ВІЙНИ ЛЕОНІДА ЛОГВИНЕНКА

ВІД АВТОРА

Чому я поїхав на передову

Як можна було не поїхати на російсько-українську війну, якщо ти не лише журналіст, а й громадянин, якому не байдужа рідна країна? Якщо хлопці, яких ти знав, загинули на Майдані? А потім вороги у Вербну неділю захопили Слов'янськ, а це за 150 кілометрів від Харкова.

Одного ранку прокидаєшся, а за кільцевою, яку добре видно із твого вікна, — блокпост із БТРом, а до кордону з Росією менш як 40 кілометрів, і там вже розгортаються ворожі батальйони. Така сама відстань і до КПП «Голтівка», де вже танки, а біля Проходів — батарея САУ. Усі вони повернуті жерлами на твоє місто, бо, як каже командир Т-64 Яша, ще не відомо, звідки нападуть.

Ти й уночі не можеш заснути, бо менш ніж за 20 км — полігон під Башкирівкою, де вже розпочали зброї вчатися стріляти, щоб потім вирушити на

фронт. У Харкові теракти, в Ізюмі, де штаб АТО, на щоглі біля міськради хтось уночі вивісив трикоколор. Розумієш, що без твоєї участі в обороні твоєї землі ворог, який ненавидить усе українське, вдереться у твоє місто.

Отож поїхав: Ізюм, Слов'янськ, Дебальцеве, Широкине, Водяне, Авдіївка, Мар'їнка, Дослідне, Гранітне, шахта «Бутівка», «Зеніт», Шастя, Станиця Луганська, Тоненьке, Красногорівка... Іздив як акредитований журналіст і волонтер. Возив з іншими волонтерами все, що можна було дістати, бо босим і голим хлопцям потрібно було багато. З волонтерською групою «Вольниця» виступав із концертами разів із 50. Читав поезію, яка увійде у книжку.

Часто буваю на передовій. Ось як у Мар'їнці: в одній залі співаємо й декламуємо, по другій стріляють. Як можна було не поїхати?

ДІЄ ХРИСТОС ПО МІННОМУ ПОЛЮ

Неба густа жура над диким краєчком світу наповнює РОП «Акваріум», ламає натомлені віти. Тут кудямлі зрете поле... Тут, у бані траншеї, закінчується Європа. Випестувана, як Венера в піні, названа нами расм, та, котра байдужа, що нас тут убивають. Заліза ж іржавого, рваного вистачить, певно, всім чи калібру «сто двадцять», а чи «12 і 7». За бруствером темніть темна, між «ними» і між «нами» та колоча шипшина з кривавими плодами. За бруствером спалені трави на схід і, певно, захід над якими голосять мертві, замерзлі птахи. А степом, степом по травах, як миру апофеоз, до нас по мінному полю їде український Христос.

МАРШ 2014
«На Київ, на Київ!» — сичить двоголова біда. На давню Софію суне московська орда. Як у часи Батия, вже у нашу добу ти не віддай Софію на пограбунок рабу. Супроти вселенського горя, супроти кремлівських нікчем стане Андрій на горах,

стане архангел з мечем. Лапотним маршем на Київ руща чорнорота рать. На сонцезлавій Софії дзвони тривожно дзвенять.

ТАНГО БІЛИХ ЛИСИЦЬ

Де кружляє в полях згроз блих лисиць, На батьківській землі упадеш горілиць. Все навколо пусте, що завіє зима. У Пісках це мете, а Донецька нема. Ми ж як жертва богам серед срібних отав. Де з'явитися нам, нас ніхто не питає. Та весна б'є скрижалів крижі кришталі, як говають нас з жалем у батьківській землі. Упадеш горілиць, щоб збазнутися цей час. Танго білих лисиць заколисує нас.

КОЛИ ЗАКІНЧИТЬСЯ ВІЙНА

Коли зависне німота над почорнілим полем болю, у світ, де сніг і теплота, ми не повернемо з тобою. Де зорі падають ясні, немов на Спаса жовті груді, де жаль вижалюють пісні, туди не придуть наші душі. Отут, де скіфи, у степах, у цій кривавій чортверті,

у териконах, як в гробах, поховано живих і мертвих. Отруйне з черев'я вино війна нам вихлопнула в очі. І тільки мамине вікно скрипить-кричить крізь гуцу ночі.

ПРОЛІСКИ НА КРОВІ

Цю війну не вирвеш із себе, як отруйне жало. Вона у самісній серці твоїм, що поборно зло. Вона викарбувалася у тобі, як заповідь на скрижалях — «Не вбий!» Вона навіть у твоїх снах прихвилює, що вона весна, а сама з Донецького краєва навіяла снігової полеглим на вії, але ж крижані снігові. Янголи — воїнів вартів, думаючи, що хлопці тілами живі, замість того, аби рятувати душі збирають проліски на крові. Ця війна без усяких меж як відблиск далеких пожеж, що підступають до рая — до твоєї хати скраю. А ти у тій хаті сніги і не знаєш, що вже горить... Війна у твоїх долонях, навіть у цілунках, які холонуть. Може, ти вилотити тому, й не можеш прощальні слова: «Бережи тебе, Боже...»

«Ми ж як жертва богам серед срібних отав. Де з'явитися нам, нас ніхто не питає»

ТИХИЙ ЯНГОЛ

Зачаїлася ніч мовчазна, аж загула на денці траншеї, а в кривавій твоїй одиссеї між ребер кровоточить війна. Із Моксель ця гібридна війна вже триває аж тисячу років. Нині ж зизо-примруженим оком зазирає у душу вона. Хтось на захід, а інші на схід — аж мигтять перед зором копита. Нам же випало тут розділити: дрібку щастя між сотнями бід. Друже Тихий, готуйся у ніч прикривати нам спину, брате. Твої друзі усі гонорові стали з смертю на прою — віч-на-віч. Тільки ніч, тільки неба сувій, тільки зорі над нами наметом. Ти ж мов янгол з палкям кулеметом вирушав із злом на двобій.

МАКИ

А з безодні зніць тих, хто впав горілиць, хрестом розчепиривши руки, вічність співають круки. Щоби століття жисть, вдзобують в очей блакить. А-а-а... Атака — по пояс червоні маки — ростуть із чорних зніць тих, хто впав горілиць не зараз, а ще тоді, як круки були молоді... степ... козацька атака... маки, маки, маки...

Е ні, не бульдозер, а рідні кайло і лопата. Ще мають сокиру, ковадло і лом про запас, щоб через планету доритись до штату Техас. От виізуть в Штатах, й струсиши багноку з коліна, спитають у Трампа, коли він нам дасть «Джавеліни». І знають герої, і весь аватарний народ: за це землерійство ніхто їм не дасть нагород. Бо всі ті медалі, що потом смердять на війні, собі почіпляли напаччені франції штабні. І ніколи слів підбирати, коли на нулі роздивився в «теплик», як прутється на ВОП москалі. Тут тільки встигай затикати дірки в обороні й молитися Богу, аби не заїло патрона, багати святих всіх, аби захистили від зла, але головне щоби «дашка» не підвела. Бува, коли міни лягають у наші окопи, Тут з тисячі слів підбираєш одне тільки: «ж...а». Отут на війні слів така коловерт, та з жодним із них аж ніяк не римується «смерть».

ЕКЗИСТЕНЦІЯ

Долю таку напрошено у знаках зіркових доби: на давніх-прадавніх чорноземах ми чорнодуші раби. Змелеться час наш на жорнах — дні, це й роки, і віки. У чорних-пречорних чорноземах біліють козацькі кістки. Не упивайтесь волею, бо не приспіла вона, чорно-кривава весна. Серце по-чорному стисне. Біля як терновий шпичак. Чорні розквітали вже вишні — сяють сльозами в очах.

ЖУРАВЛІ НАПРОВЕСНІ

Не в тому суть, що вже вагітні ночі, що в сонцедад народиться трава... У журавлих — безжалю карі очі; у журавлів — караючі слова. Вони, як біля, як оповідь крилата, благословення материнське в путь. Не в тому суть, щоб з дому відлітати, а щоб назад дорогу не забути.

ВИШНЯ У КРАСНОГОРІВЦІ

Надтриснута брунька за сонце очима взопилась: забилось під серцем, проринулося в ній немовля. В її материнстві життя торжествуюча сила, яка через сміх промовля. Здається, що вишня шепоче часливо, зболіло: таке превелике, таке її частя святе. І ти відчуваєш, як день по довірливих жилах відточеним лезом вишневої бритви веде. Задимлений простір розвітрюють крила лелечі. Життя наступає, воно, як вогонь, ступонить... А все-таки вишня вночі крізь пробудження клімче, а все-таки вишня осколок під серцем бринить.

ПСИ КРИЖАНІ

Закидало цей білий світ увесь снігами. Стоїть весна, неначе ворог, біля брами.

Ми ж зводим мури льодяні все вище й вище, щоб захід розгорівся. аби від подиху весни не емерли вишні. Хурделить лото в небесах, мете по долу — час віддано голодним псам із «Гри престолів». Собаки дикі крижані зарчать у хащах, на наші мрії весняні відкрили паці. Виттям пророчать нам війну й пси половецькі, що пробудили давнину в степах донецьких. Ми ж зрозуміли сенс життя в цій сніговерті: ніхто не завоює міст, де всі вже мертві. лобити від межі й за межами забути. Але кричить душа, блаза: «Жити, жити, щоб горобину ніч до глибини збануть».

ГРОЗА НА «НУЛІ»

На спраглим язичі немає ні росини, в обпалених губах лиш подухи вітрів. Півнеба у воєні, а ще півнеба синє;

і вечір в горно дме, щоб захід розгорівся. Потріскана земля жадає: «Хоч краплинку!» Обвуглений листок волхвицею заклика: «Перуне, принеси нам нічку горобину, бо що то за весна, коли не грозяна!» І сталася гроза: все небо стрепенулось. Припала ніч до зуб і рідна, і чужа і розбудила все, що вмерло, що заснуло. А блискавки межа, як лезо у ножа. Летіти від межі і до межі летіти, лобити від межі й за межами забути. Але кричить душа, блаза: «Жити, жити, щоб горобину ніч до глибини збануть».

Леонід ЛОГВИНЕНКО
для «Урядового кур'єра»
Поезії і фото автора

ДОСЬЄ «УК»

Леонід ЛОГВИНЕНКО. Народився на Богуславщині 30 березня 1961 року. По закінченні Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка працював у виданнях Слобожанщини: газетах «Вечірній Харків», «Слобідський край», «Главное». Нині власний кореспондент в Харківській області газети «Сільські вісті». Має резонансні публікації у всеукраїнських виданнях «Україна молода», «Дзеркало тижня», «Сільські вісті», інших виданнях. Заслужений журналіст України. Переможець обласних професійних конкурсів «Золоте перо», «Журналіст року», «Зірка журналістики». У 2017 році став одним з переможців професійного конкурсу Національної спілки журналістів України в номінації «Журналіст року». Член національного спілку українських журналістів та письменників. Леонід Логвиненко автор двох поетичних збірок — «Причастя» (2004) та «Білого янгола зоряна тіль» (2006), де провідними стали теми любові до рідної землі та людей, які живуть на ній, національного відродження, людської гідності. Цим темам присвячено і більшість публіцистичних творів. Книжки «Місячна соната війни», «Репортаж між сторінками щоденника», «Танго білих лисиць» присвячені людям війни, для яких Україна понад усе.